

Begroting 2021

Inkomsten - Waar komt het geld vandaan?

Uitgaven - Waar gaat het geld naar toe?

Hoeveel betaal ik in 2021?

	2021	2020
 OZB-belasting:	€ 273,-	€ 241,-
 Rioolheffing:	€ 177,-	€ 216,-
 Afvalstoffenheffing:	€ 360,-	€ 316,-

Uitgangspunt: meerpersoonshuishouden, WOZ-waarde van € 162.000, 130m³ waterverbruik en 12 ledigingen restafval.

Begroting 2021

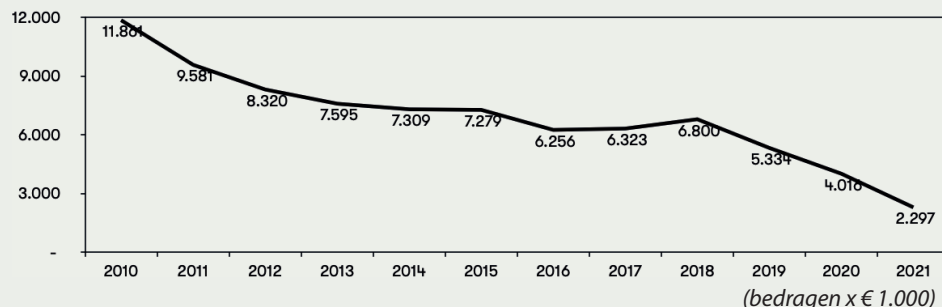

Gemeente Vaals in financieel zwaar weer

Het gaat financieel niet goed met de gemeente Vaals. De spaarpot van de gemeente, de algemene reserve, is de laatste 10 jaar flink kleiner geworden. Deze spaarpot is een buffer voor onverwachte tegenvallers, zoals het opvangen van tekorten van een jaarrekening. Op dit moment is de spaarpot zelfs zorgwekkend klein. Dit komt mede door het overdragen van Rijkstaken naar gemeenten waarvoor de gemeente minder geld krijgt om die taken uit te voeren. Ondanks vele bezuinigingen de afgelopen jaren, ontkomen we er niet aan om de komende jaren nog meer te bezuinigen.

De gemeente staat de komende jaren voor een aantal grote opdrachten. Op financieel gebied, op het gebied van klimaat (energietransitie) en op het gebied van wonen (het woningaanbod uitbreiden). Net zoals bij u thuis kunnen we als gemeente niet méér geld uitgeven dan dat er binnen komt. Onze uitgaven moeten daarom met onze inkomsten in evenwicht worden gebracht. Om uit de rode cijfers

Stand algemene reserve per 1 januari

te komen zijn pijnlijke maatregelen nodig. Zoals het verhogen van de onroerendesaakbelasting (ozb), het verhogen van de kosten voor parkeren, het verlagen van het budget voor evenementen en het verkopen van gemeentelijke gebouwen.

Kijk voor alle besparingsmaatregelen in de programmabegroting vanaf pagina 45.

Een zelfstandig Vaals dat verbindt!

Het gemeentebestuur van Vaals is duidelijk: Vaals moet zelfstandig blijven. We zijn ervan overtuigd dat we met een zelfstandig Vaals meer kunnen betekenen voor onze inwoners. We willen graag dichtbij de inwoner staan en u steeds meer ruimte en verantwoordelijkheid geven. In de nieuwe strategische visie - het droombeeld voor de toekomst - van de gemeente Vaals ligt de nadruk op verbinden en benutten van kansen om onze gemeente te ontwikkelen. Dat vraagt meer dan ooit een andere manier van denken, werken en besturen van de gemeente. De gemeente zal meer en meer een organisatie zijn die helpt bij het uitvoeren van initiatieven van inwoners, in plaats van een organisatie die de regels bepaalt. De eerste initiatieven die passen bij die manier van werken worden op dit moment al door enthousiaste inwoners (de 'koplopers') opgepakt!

In deze publieksbegroting vindt u een kleine greep uit de plannen en projecten die de gemeente Vaals graag wil uitvoeren in 2021. Wilt u meer weten over een project of over de financiën? Bekijk dan de volledige begroting via www.vaals.nl/begroting

Begroting 2021

**gemeente
vaals**

Mens & Voorzieningen

Zelfstandig blijven meedoen

WijVaals zet in op het vergroten en/of behouden van de zelfstandigheid en blijven meedoen van onze inwoners. We gaan daarmee van een samenleving waarin de verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de inwoners bij de overheid lag (lokale verzorgingsstaat) naar een samenleving waarin iedereen mee doet (participatiesamenleving). De manier van denken verandert van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Hiermee bieden we passende oplossingen voor problemen van onze inwoners en zorgen we er tegelijk voor dat we – in tegenstelling tot veel andere gemeenten – de kosten onder controle houden.

Minder gebouwen, meer kwaliteit

Meer doen met hetzelfde (of minder) geld. Vanuit die gedachte gaan we onderzoeken of de maatschappelijke accommodaties in (de kern) Vaals samengevoegd kunnen worden tot één centrale accommodatie. Hierdoor hebben we minder gebouwen, wat mogelijk leidt tot lagere lasten en een hogere kwaliteit van de accommodaties die overblijven. Dit biedt ook mogelijkheden om als gemeente beter te kunnen helpen om ideeën uit de samenleving mogelijk te maken.

Een betere gezondheid voor kinderen

Zuid-Limburg, ook Vaals, kent al tientallen jaren een flinke gezondheidsachterstand vergeleken met de rest van Nederland. Daar willen we iets aan doen met het programma Trendbreuk. De aandacht bij Trendbreuk ligt nadrukkelijk op het begin van het mensenleven (van kindwens tot 18 jaar). De ambitie is dat alle kinderen gezond, veilig en met kansen opgroeien. Samen met partners zoals de GGD, scholen en de rijksoverheid zetten we in op acties die zorgen voor de grootste gezondheidswinst.

Onderwijs als nieuwe pijler

Het doel van de gemeente Vaals is dat alle kinderen gezond, veilig en met kansen opgroeien. Ongeveer veertien procent van de basisschoolleerlingen in onze gemeente heeft te maken met een achterstand op het gebied van onderwijs. WijVaals zorgt ervoor dat we kansen en belemmeringen eerder zien. Niet alleen op school, maar ook bij kinderen thuis. Zo komen we tot oplossingen waar kinderen en het gezin echt iets aan hebben. De eigen kracht verliezen we daarbij niet uit het oog. Het onderwijs wordt hiermee, naast Wmo, jeugd en participatie, de vierde pijler in het sociaal domein.

Begroting 2021

Wonen & Verkeer

**gemeente
vaals**

Hogere kwaliteit in de openbare ruimte!

In 2021 gaan we aan de slag in de openbare ruimte. Denk daarbij aan het onderhoud van parken en ander groen, het onderhoud aan wegen en onderhoud van wandel- en fietspaden. De kwaliteit moet omhoog. Ook willen we uw klachten sneller afhandelen en natuurlijk het liefst voorkomen. Dat doen we onder andere door de inzet van onze kantoniers (medewerkers die verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de openbare ruimte). De kwaliteitsslag kost geld, maar betaalt zich uiteindelijk terug in een fijne en prettige woon- en leefomgeving waar u als inwoner recht op hebt en belasting voor betaalt.

Leven en laten leven in het buitengebied

De zorg om ons fantastische landschap moet hand in hand gaan met de wensen van de bewoners van het buitengebied, (toeristische) ondernemers, agrariërs en bezoekers. Dat betekent dat we moeten zoeken naar een evenwicht tussen al die belangen. Vaals kiest in 2021 voor meer kwaliteit en minder kwantiteit.

Ogen op de weg

We werken al een aantal jaren aan het beter spreiden van het verkeer en het zo veilig mogelijk maken van onze wegen. Dit doen we bijvoorbeeld met de inzet van het verkeerspanel en met buurtinitiatieven. Met verkeersproeven bekijken we wat wel en wat niet werkt. In 2021 zetten we een aantal proeven om in blijvende maatregelen en aanpassingen. Durven loslaten is daarbij de insteek. Sinds 2020

zijn namelijk niet meer de initiatieven van het bestuur leidend, maar laten we ons leiden door initiatieven die inwoners in overleg met de omgevingsregisseur van de gemeente aankaarten. Die aanpak past helemaal bij de transitievisie.

Onze bijdrage aan een beter klimaat

De klimaatverandering is zichtbaar en voelbaar. We hebben te maken met wateroverlast na hevige stortbuien, hitte die blijft hangen tussen de huizen en onze fossiele brandstoffen raken op. In 2021 voeren we maatregelen uit die de wateroverlast na stortbuiten op bepaalde punten moet verminderen. Ook nemen we in 2021 een besluit over welke vormen van duurzame energieopwekking de toekomst hebben en wáár die in Vaals plaats kunnen vinden. Tot slot starten we in 2021 met het 'ontstenen' van delen van de bebouwde omgeving; we vervangen stenen en leggen daarvoor in de plaats groen en water aan.

Vaals groeit!

Vaals kent een aantal zogenaamde ontwikkellocaties; locaties waar (woning)bouw mogelijk is. Ontwikkellocaties zijn het voormalige Esso-tankstation, Pastoerswei (Lindenstraat), Von Clermontpark en het voormalig Hekkert-terrein. We zetten op die locaties zoveel mogelijk in op een mix van woningen voor starters, jongeren, ouderen en studenten. Daarmee bieden we niet alleen woonmogelijkheden aan inwoners van onze gemeente die nu nog moeilijk een woning vinden, maar ook aan mensen van buiten die graag in Vaals willen wonen. In 2021 gaan we samen met private partijen hard aan de slag om deze locaties te ontwikkelen.

Begroting 2021

**gemeente
vaals**

Werk & Economie

Hulp bij vragen over geld

Een op de drie inwoners die zich meldt bij WijVaals heeft financiële problemen. Daarom start eind 2020 een experiment dat 'Werkplaats Financiën' heet. Deze 'werkplaats' wordt een plek waar inwoners makkelijk en gratis terecht kunnen met vragen over geld, geldzorgen en geldproblemen. Vrijwilligers gaan samen met de vrager aan een oplossing van het probleem werken. Het leren over de eigen geldzaken van de vrager staat daarbij centraal.

Vaals verleidt nieuw soort toeristen

We hebben in de gemeente Vaals veel toeristische trekpleisters waar we trots op zijn. Denk bijvoorbeeld aan onze mooie dorpen, het historisch centrum van Vaals, het Drielandenpunt en de prachtige natuur in onze gemeente. Het is voor de gemeente belangrijk dat die plekken aantrekkelijk blijven voor toeristen. Daarbij gaat kwaliteit voor kwantiteit: het gaat er niet om meer toeristen naar onze gemeente te trekken, maar om een bepaald soort toeristen te trekken. Er wordt nu vooral ingezet op het aantrekken van 'rustzoekers'. De verwachting is dat de groep 'rustzoekers' de komende jaren kleiner wordt. Dit biedt kansen voor het werven van nieuwe en andere doelgroepen: avontuur-, inzicht- en plezierzoekers.

Einde aan lege winkels Koningin Julianaplein?

Hoewel we als gemeente weinig te zeggen hebben over de winkelruimtes op het Koningin Julianaplein - de gemeente is namelijk niet de eigenaar van die ruimtes - zijn de lege winkels ook de gemeente Vaals een doorn in het oog. Maar er zijn ontwikkelingen: op dit moment loopt de vergunningprocedure. Het plan is om de winkelruimtes te vullen met verschillende restaurants, een entertainmentbar en een wellnesscentrum. Als alles goed verloopt zullen de winkels in de zomer van 2021 open kunnen.

Nieuwe wet, nieuwe kansen

Op 1 juli 2021 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Het doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven en werk krijgen, zodat ze mee kunnen doen in de maatschappij. De gemeente krijgt de taak om de inburgeraars te begeleiden. We krijgen daarvoor geld van de rijksoverheid.

Begroting 2021

Bestuur & Dienstverlening

Aandacht voor drukte in het Heuvelland

Het is druk in het Heuvelland. Op zonnige dagen en in vakanties rijdt er veel verkeer rond en door onze dorpen. Daar krijgen we steeds meer klachten over. Niet alleen de gemeente Vaals, maar het hele Heuvelland heeft daar last van. In 2021 gaan we samen met andere Heuvelland-gemeenten kijken hoe we die drukte beter kunnen spreiden.

Vaals Verbind(t)!

Door een geweldige bijdrage van een groep betrokken inwoners ("koplopers") is in juni 2020 de transitievisie omarmd door de gemeenteraad. Deze visie beschrijft de toekomstdroom van Vaals. Die droom is dat steeds meer inwoners zelf met ideeën aan de slag gaan op het gebied van leven, leren en werken. De koplopers nemen daarin het voortouw en gaan op zoek naar mensen die ideeën hebben en daarmee aan de slag willen gaan. Dat doen ze onder de naam Vaals Verbind(t). De mensen van Vaals Verbind(t) bespreken de ideeën van inwoners met de gemeente. In overleg met Vaals Verbind(t) bepalen we hoe de gemeente kan helpen de ideeën uit te voeren.

Afspraak is afspraak

We vinden het belangrijk dat u naar het gemeentehuis kunt blijven komen voor uw paspoort en rijbewijs en voor uw vragen aan de gemeente. Door het coronavirus kunt u op dit moment alleen op afspraak in het gemeentehuis terecht. Zo kunnen we voorkomen dat het te druk wordt in het gemeentehuis. In 2021 blijven we dit doen, want we zien dat dit onze bezoekers en medewerkers goed bevalt. Een afspraak maken kan vanaf 2021 ook via de website van de gemeente. Daarnaast blijft het ook in 2021 mogelijk om veel zaken met de gemeente via onze website te regelen.